

El #wasteinprogress inicia la 6ª edició alertant del desmesurat ús dels recursos naturals i fomentant l'economia circular a partir d'iniciatives que premiïn la reparació, el reciclatge i la reutilització

Un centre comercial pioner inclòs al Llibre Guinness dels Rècords, ajudes econòmiques per als qui reparen i els ecoparcs, alguns dels conceptes més rellevants en la primera jornada del certamen

El Fòrum de Gestió de Residus Municipals ha començat aquest matí al Palau de Fires de Girona i s'allargarà fins el proper dijous, 18 d'abril

Una imatge de la primera jornada del Waste in Progress, avui al Palau de Fires de Girona (Fotògraf: Fira de Girona)

La sisena edició del **Fòrum de Gestió de Residus Municipals #wasteinprogress**, que durant tres dies té lloc al Palau de Fires de Girona, ha començat aquest matí i s'allargarà fins el proper dijous, 18 d'abril. Enguany el certamen es proposa com a principal objectiu avançar de manera efectiva cap a la descarbonització total a partir de la posada en comú de **polítiques municipals de prevenció de residus**. Avui, durant la primera jornada, ha posat el focus sobre la **reutilització i la preparació per aquesta**

reutilització. S'ha parlat sobre el nou marc legal existent en aquest aspecte, què fan i com funcionen els centres de reutilització, els residus tèxtils, la reserva de contactes i els nous Sistemes Col·lectius de Responsabilitat Ampliada del Productor de residus (SCRAP), entre d'altres temes. Ha comptat amb el testimoni de diferents casos d'èxit en l'àmbit internacional a càrrec de representants de Malmö i Eskilstuna, a Suècia; i de Viena i Estíria, a Àustria. Més properes han estat les experiències de Pamplona i l'Agència de Residus de Catalunya, en aquest cas amb informació sobre la nova Llei de Prevenció i Gestió de Residus i d'ús eficient dels Recursos. El primer centre comercial del món que només comercialitza productes reparats, reutilitzats i reciclats, i les ajudes econòmiques per fomentar la reparació i evitar el malbaratament dels objectes, aparells i electrodomèstics han estat alguns dels temes més destacats del dia. Els Talks & Debate de la tarda han introduït la principal novetat d'aquesta edició, que vincula administracions amb nous models de negoci privats basats en la prevenció, la reutilització i l'economia circular, compartint espai per analitzar quines eines necessiten els municipis per aconseguir la descarbonització. Avui ha estat el torn de representants de companyies com Wallapop, Simplr, Soo Good, Moda Re-, Ecodicta i la Fundació Banc de Recursos.

El Fòrum ha comptat amb mig miler d'assistents en la seva primera jornada i s'ha inaugurat amb les intervencions d'**Àngel Hervella**, director de Gestió Local i Autonòmica a Ecoembes; **Josep Maria Bagot**, diputat de Medi Ambient de la Diputació de Girona; **Anna Barnardas**, secretaria general d'Acció Climàtica de la Generalitat de Catalunya; i **Lluc Salellas**, alcalde de Girona i president del Patronat de Fira de Girona.

El projecte ReTuna, innovador i pioner

El 2015 a la localitat sueca d'Eskilstuna va veure la llum una iniciativa pionera com ho és la construcció del primer centre comercial del món que només comercialitza productes reparats, reciclats i reutilitzats amb l'objectiu de reduir els residus, incrementar el coneixement sobre un estil de vida sostenible i crear noves oportunitats de feina. N'ha parlat una de les seves principals impulsores, **Anna Bergström**, que ha explicat que *“abans hi havia deixalleries repartides per tot el país i cadascú hi anava amb el seu cotxe i deixava allà tot allò que no necessitava. Se separaven els residus i tothom estava convençut que havia actuat bé, però no n'hi havia prou. I Suècia és un país amb molts diners, pel que algú amb molta creativitat va decidir que era necessari invertir en poder donar una nova vida als objectes que es llançaven a les deixalleries”*. Així va néixer **ReTuna**, un espai que combina una quinzena de botigues amb un centre de conferències, un restaurant i un centre de formació d'adults per ensenyar correctament a reparar i reutilitzar. *“És una combinació d'actuacions per viure de manera més sostenible i ja treballem per obrir un segon i un tercer centre comercial d'aquestes característiques”*, ha afegit. S'hi pot trobar *“tot allò que cadascú necessita per viure”* i ho fa *“per separat”*, a diferència d'un mercat convencional. *“Cada sector té la seva botiga determinada i no està tot barrejat. Hi ha un espai per a làmpades i materials relacionats, roba, mobiliari, joguines, jardineria, coses de la llar...”*

Amb una superfície propera als 5.000 m², rep aproximadament **7.000 visitants** a la setmana, unes xifres que *“són inferiors a les d'un centre comercial comú, però a nosaltres ens semblen uns bons números”*.

Bergström ha detallat que després del seu primer any en funcionament, ReTuna va facturar una xifra propera als 250.000 euros i que actualment, aquesta facturació ja s'eleva fins als **2,3 milions d'euros**. *“El creixement és evident perquè el centre comercial cada cop és més popular”*, ha dit. El perfil de públic és molt variat i el preu de tot allò que s'hi ven té en compte el valor del producte que la gent ha decidit llançar i també el valor del seu procés creatiu per reparar-lo i restaurar-lo. Apareix al llibre Guinness dels Rècords de l'any 2020 hi ho fa com a *“primer centre comercial del món dedicat exclusivament als productes reparats, reciclats i restaurats”*.

Consumir menys i fomentar l'economia circular

L'Associació de Ciutats i Regions per a una gestió sostenible dels recursos (**ACR+**) és una xarxa que va néixer fa tres dècades i que té per a objectiu promoure una gestió sostenible dels recursos i accelerar la transició cap a una economia circular en els seus territoris i més enllà, amb una actuació a nivell europeu i especialment a la ribera sud del Mediterrani. El Waste in Progress d'enguany ha comptat amb la presència de la secretària general d'aquesta organització, **Françoise Bonnet**, que s'ha mostrat contundent alertant del desmesurat nivell de consum de l'ésser humà i la seva repercussió directa en el planeta. *“Vam començar parlant només dels residus i de la necessitat de reduir-los, però en els últims anys hem evolucionat a partir de la crisi del medi ambient, la crisi climàtica i també una crisi pel que fa la producció i el consum. Actualment fem servir massa recursos, produïm massa. I si continuem fent les coses com fins ara necessitarem 3 planetes per arribar a l'any 2050”*, ha lamentat. Bonnet considera que la solució passa per *“reflexionar sobre tot el que està passant”* i que si l'objectiu prioritari és *“assegurar el benestar de la població”* el que cal és *“deixar de consumir tants recursos perquè això ens ajudarà a minvar els efectes del canvi climàtic”*.

Ha mostrat la seva preocupació pel futur a curt termini del Pacte Verd Europeu (European Green Deal) perquè considera que cada cop hi ha un interès més elevat en fomentar la competitivitat i la defensa, el que són ara les *“grans prioritats”* i no pas centrar-se en cuidar el planeta. I també ha parlat sobre la relació entre els agricultors i el medi ambient. *“Hauria de ser el gran aliat i no ho han de veure com una cosa negativa. Les mesures del Green Deal no són pas dolentes per a ells. S'evita l'ús dels pesticides i es promou una agricultura de proximitat, el que és positiu”*. En canvi, considera que la Política Agrícola Comú (PAC) s'hauria de *“revisar”* perquè *“tal i com la coneixem no és sostenible”*.

S'hi ha sumat la veu de **Carmen Lainez**, directora de l'Àrea de Residus de la Mancomunitat de la Comarca de Pamplona, que engloba una cinquantena de poblacions. Com han fet altres ponents de la jornada, ha incidit en la necessitat de reduir residus i aquesta reducció passa per un menor consum i la reutilització i la preparació per aquesta reutilització. Ha presentat el cas concret de **Traperos de Emaús**, una entitat social que treballa des de fa més de tres dècades amb persones en risc d'exclusió social perquè els nivells de reutilització s'acostin als estàndards que marquen les directrius europees. Actualment es mou en un 5% de la reutilització dels residus generats, el que equival a unes 7.000 tones a l'any. L'entitat gestiona els residus d'una població propera als 400.000 habitants. Entre les diferents gestions que duu a terme, l'entitat recull porta a porta (*“pis a pis”*, com ha subratllat Lainez en més d'una ocasió) aquells elements per a la seva

reutilització i reparació, i venda posterior. Són residus de gran volum, tèxtils i també aparells elèctrics i electrònics com ara frigorífics, batedores i neveres, entre molts altres. *“És un servei que duu a terme una empresa social que fomenta l'economia circular perquè també es disposa d'una xarxa de botigues que després s'encarreguen de vendre aquests productes reparats”*, ha explicat. El ventall de serveis és més ampli perquè Traperos de Emaús també s'encarrega, per exemple, de la recollida de vidres.

Els casos d'Àustria

La primera de les dues ponències del dia amb Àustria com a protagonista ha anat a càrrec d'**Ingrid Winter**, la cap de la unitat de gestió de residus i de recursos del govern de la regió d'Estíria, un dels nou estats federats del país amb més d'un milió d'habitants. Ha parlat del sistema de recollida i de recuperació de béns per a la seva reintroducció en la cadena de consum, fomentant l'economia circular. Això passa per ubicar en un mateix punt la recollida d'aquest material i també la dels residus que es reciclen. El que proposa el govern local d'aquest estat és trencar amb la separació entre el reciclatge i reutilitzar, una tendència *“a l'alça”* perquè, com ha dit en to de broma *“ara és modern entre els més joves portar roba que podria ser perfectament del meu avi”*. Ha presentat d'aquesta manera el concepte d'**ecoparc**, aquella instal·lació tancada i controlada de recollida de residus i que serveix perquè la ciutadania dipositi aquells residus que genera a casa i pels quals no existeixen contenidors específics en els sistema de recollida tradicional. N'hi ha 9 en funcionament, a part de 2 més en construcció i un parell més en estudi. Es tracta d'un recurs proper a les persones, gratuït i de lliure accés, que esdevé una eina local per cuidar el medi ambient. A Estíria, aquests parcs també treballen pel que fa a la reparació d'objectes a partir d'acords amb escoles d'ofici. Ofereixen a la ciutadania un servei d'electricistes que fan diagnosi i reparació d'aquests productes. També es faciliten vaixelles reutilitzades per a celebracions, entre d'altres iniciatives.

Començant pel tèxtil i els electrodomèstics, una de les prioritats passa per posar el focus en els materials de la construcció i la seva reutilització per les moltes possibilitats que presenten. Actualment, a Estíria el percentatge del reciclatge és d'un 70% però Winter ha detallat que *“encara el volum de residus és elevadíssim”*, pel que cal seguir treballant per millorar aquestes xifres.

També d'Àustria, en aquest cas de la seva capital, prové **Markus Piringer**, coordinador de la **Xarxa de Reparació** de Viena, que va ser fundada el 1999 i que actualment compta amb més de 150 empreses associades. En aquest país es va posar en marxa un programa nacional el 2022, actualitzat un any després, per donar ajudes econòmiques als ciutadans que reparin objectes. D'aquesta manera es lluita contra el malbaratament, es fomenta l'economia circular i es potencia la reparació. Els primers projectes amb incentius d'aquesta mena van començar el 2017 a la ciutat de Graz, per després estendre's a d'altres estats federals del país. El programa nacional va néixer per unificar aquest sistema i continua evolucionant per reduir la càrrega administrativa i lluitar contra el frau, problemes que es van detectar al principi del seu funcionament.

En un primer moment, el ciutadà tramitava una sol·licitud un cop havia reparat un objecte concret. Aquest s'havia de portar al taller, es feia la feina i llavors es pagava. Només a partir d'aquest moment és quan es

podien demanar les ajudes. A Viena, el funcionament és diferent. *“El client ha de demanar un val a l’administració que pot fer servir quan ha de reparar algun objecte. Va al taller, es fa la feina i és el mateix establiment el que s’encarrega de demanar els diners a l’autoritat pertinent”*, ha explicat Piringner. A la capital, a diferència de la resta del país, no es subvencionen els aparells electrònics. Amb dades entre el 2020 i 2021, la Xarxa de Reparació de Viena va servir per reparar més de 35.000 objectes i estalviar una xifra superior a les 2.700 tones de CO2.

La inauguració oficial, al matí

Àngel Hervella, director de Gestió Local i Autonòmica a Ecoembes, ha obert els parlaments de la inauguració oficial i ha dit que *“a Ecoembes estem preparats per transformar-nos i per seguir treballant per un futur sense residus. Esdeveniments com el Waste in Progress ens serveixen per posar en comú les bones pràctiques que ens ajuden a aconseguir aquest objectiu”*.

El diputat de Medi Ambient de la Diputació de Girona, **Josep Maria Bagot**, ha destacat que *“en una situació d’emergència climàtica com l’actual, la protecció del medi ambient és una prioritat i la gestió dels residus n’és una part fonamental. En els darrers anys, s’ha fet molta feina, millorant en prevenció de residus i incrementant els percentatges de reciclatge i recollida selectiva. Però és necessari fer més passes endavant i aquest espai pot contribuir a fer-los. Per això, hem donat suport al Fòrum des que va néixer i estem compromesos a continuar-ho fent en les properes edicions”*.

Anna Barnardas, secretària general d’Acció Climàtica de la Generalitat de Catalunya, ha manifestat que *“des del Govern estem treballant en una nova norma que el conseller Mascort va presentar la setmana passada; la Llei de prevenció i gestió dels residus i d’ús eficient dels recursos de Catalunya. Aquesta llei es fonamenta en la protecció de la salut humana i del medi ambient, la reducció d’impactes en la producció i gestió de residus, i l’alineació amb els principis i objectius ambientals reconeguts internacionalment. D’aquesta manera, es proposa assignar responsabilitats als productors i fomentar sistemes de retorn i reutilització que minimitzin l’ús de recursos i la contaminació, reduint així la petjada de carboni i contribuint a un medi ambient més net. És una llei valenta i pionera a Europa que, de ben segur, ajudarà a la prevenció, la missió principal d’aquest Waste in Progress”*.

L’alcalde de Girona i president del Patronat de Fira de Girona, **Lluc Salellas**, ha estat l’encarregat de tancar els parlaments afirmant que *“com a ciutat estem molt contents d’acollir durant tres dies gent vinguda d’arreu per conèixer i debatre sobre les millors idees i polítiques en gestió de residus. A Girona com conscients que cal que les coses canviïn i per això volem ser referents en la lluita contra l’emergència climàtica. Propostes com les del Waste in Progress encaixen a la perfecció amb l’estratègia Girona Ciutat Circular que tot just comencem a impulsar a la ciutat”*.

Els nous reptes en la gestió dels envasos, a debat demà dimecres

Aquest dimecres 17 d'abril serà el torn de la segona jornada del Waste in Progress, que estarà enfocada en els nous reptes en la gestió dels envasos. S'abordarà el nou marc legal, les iniciatives locals de prevenció i reutilització, els envasos compostables, el procés d'etiquetatge i els nous Sistemes de Responsabilitat Ampliada del Productor (SRAP) i els Sistemes de Dipòsit, Devolució i Retorn (SDDR) entre d'altres temes rellevants. Com a principals protagonistes del dia, Joe Papineschi parlarà d'un innovador sistema de packaging takeaway reutilitzable i el comparará amb els envasos d'un sol us, mentre que Liina Kanarbik explicarà l'estratègia de reducció d'envasos en esdeveniments públics que es duu a terme a Tallin (Estònia).

L'evolució dels últims anys

El #wasteinprogress va néixer el 2017 amb l'objectiu de reunir a Girona empreses i administracions d'arreu de l'Estat per compartir experiències al voltant de la gestió de residus i la voluntat de millorar les ciutats i el futur dels seus habitants a partir de la posada en comú d'experiències sobre una temàtica concreta. Amb el pas dels anys s'ha convertit en un fòrum de referència estatal en matèria de gestió de residus municipals. D'entrada es va posar al damunt de la taula els diferents models d'èxit de les grans ciutats, comptant amb la participació de 410 administracions i 21 empreses especialitzades. Una xifra que va augmentar el 2018, quan el fil conductor va ser la gestió de residus en regions i municipis turístics i grans esdeveniments. La tendència va continuar a l'alça, amb 560 administracions i 24 empreses especialitzades el 2019, en què es va parlar sobre el pagament per generació i tecnologia. Després de dos anys de parèntesi per la pandèmia del coronavirus, el 2022 el congrés va celebrar la seva quarta edició tornant amb força, amb 1.500 visitants, fins a 620 administracions i 25 empreses especialitzades. L'orgànica com a element clau en els nous models de recollida selectiva en va ser el seu tema principal. L'any passat va abordar la implantació de nous models de recollida amb identificació del generador i, com a novetat, es va repartir per primera vegada en tres jornades completes, al matí i a la tarda, amb rècord de visitants: 1.700 persones.

Més informació

Web: www.wasteinprogress.net

Instagram: [@wasteinprogress](https://www.instagram.com/wasteinprogress)

Twitter: [@wasteinprogress](https://twitter.com/wasteinprogress)

Contactes de premsa

Carles Rosell

carles@comunica.cat

666 060 899

Carme Coll

carme@comunica.cat

616 490 616